

GODĪBAS STUNDA – KRUSTS UN AUGŠĀMCELŠANĀS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jņ. 18:33–19:5, Jņ. 19:17–22, Jņ. 19:25–27, Lk. 2:34, 35, Jņ. 20:1–18, 1. Kor. 15:12–20.

ATMIŅAS PANTS:

“Tad Pilāts Viņam sacīja: ‘Tad Tu tomēr esi Kēniņš?’ Jēzus atbildēja: ‘Tu pareizi saki, Es esmu Kēniņš. Tāpēc Es esmu dzimis un pasaulē nācis, lai apliecinātu patiesību. Ikviens, kas ir no patiesības, dzird Manu balsi!” (Jņ. 18:37).

Jēzus krustā sišana un augšāmcelšanās ir Jāņa evaņģēlija kulminācija. Pirmās desmit nodaļas aptver aptuveni trīsarpus gadus. Savukārt 11.–20. nodaļa aptver apmēram vienu līdz divas nedēļas.

Četri evaņģēliji atspoguļo Jēzus nāvi dažādos veidos. Lai gan šie četri stāsti ir saderīgi, katrs autors uzsvēris tās detaļas, kas īpaši sasaucas ar izvēlētajām tēmām. Matejs uzsver Svēto Rakstu piepildījumu, Marks uzsver paralēli starp Jēzus kristībām un krustu, bet Lūka pievēršas krustam kā dziedināšanai un pestīšanai (zaglis pie krusta).

Savukārt Jānis runā par krustu kā par Jēzus kāpšanu tronī, īpaši sasaistot ar stundas ideju, kas daudzviet pieminēta šajā evaņģēlijā (Jņ. 7:30, Jņ. 8:20, Jņ. 12:27). Šī ideja par kāpšanu tronī ir savā ziņā ironiska, jo krustā sišana tolaik bija vispazemojošākais un apkaunojošākais nāves veids, ko praktizēja romieši. Šis pretstats norāda uz Jāņa dziļi paradoksālo ainojumu: Jēzus mirst apkaunojošā nāvē, bet vienlaikus tā ir Viņa kā Glābēja godības pilnā kāpšana tronī.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 21. decembrī.

Kas ir patiesība?

Jēzus tiesa Jņ. 18:28–32 nav sīki aprakstīta. Galvenā uzmanība tiek pievērsta Jēzum, kas tika atvests Poncija Pilāta priekšā.

Izlasi Jņ. 18:33–38. Par ko runāja Pilāts un Jēzus? _____

Pārvaldnieks jautā Jēzum, vai Viņš ir jūdu ķēniņš (Jņ. 18:33). Tā ir pirmā atsauce uz šo nosaukumu, taču tā nebūs pēdējā. Jēzus jautā Pilātam, vai viņš to jautā pats, vai arī citi tā teikuši. Jēzus pretjautājums maina pārvaldnieka pozīciju – tagad viņam jāatbild, vai viņš saprot, ar ko viņš runā. Lasītājs jau zina, ka Jēzus ir Ķēniņš. Bet vai pārvaldnieks?

Pilāts atbild ar jautājumu: “Vai tad es esmu jūds? Tava tauta un augstie priesteri man Tevi ir nodevuši. Ko Tu esi darījis?” (Jāņa 18:35) Tā bija izvairīšanās, kas sakņojas aizkaitinājumā par Jēzus nepārprotamo jautājumu. Tas bija pirmais pārvaldnieka solis prom no patiesības, ļaujot aizspriedumiem bloķēt viņa uztveri.

Jēzus atbild, ka Viņa valstība nav no šīs pasaules (Jņ. 18:36). Pēc tam Pilāts izsecina, ka Jēzus apgalvo, ka ir ķēniņš (Jņ. 18:37). Tas noved pie Jēzus svarīgā skaidrojuma, ka Viņš ir dzimis, lai liecinātu par patiesību un ka katrs cilvēks, kas ir “no patiesības”, dzird Viņa balsi (Jņ. 18:37).

Tad Pilāts jautā: “Kas ir patiesība?” (Jņ. 18:38) Bet viņš negaida atbildi. Tā vietā viņš iziet ārā, lai mēģinātu glābt Jēzu no pūļa.

Patiesība ir Jāņa evaņģēlija tēma. Kā mūžīgais Vārds (“logos”, Jņ. 1:1–5) Jēzus ir Gaisma un Patiesība. Tas viss ir pretstatā tumsai un kļūdām. Viņš ir pilns žēlastības un patiesības (Jņ. 1:14). Žēlastība un patiesība nāca caur Viņu (Jņ. 1:17). Jānis Kristītājs liecināja par patiesību (Jņ. 5:33). Jēzus apstiprināja, ka Viņa Tēvs ir “paties” (Jāņa 7:28). Pats Jēzus dzirdēja patiesību no Sava Tēva (Jņ. 8:40). Jēzus ir “ceļš, patiesība un dzīvība” (Jņ. 14:6). Dieva Vārds ir “patiesība” (Jņ. 17:17). Neskatoties uz savu jautājumu, Pilāts palaida garām iespēju uzzināt patiesību – savu aizspriedumu, agrāko lēmumu un uz viņu izdarītā spiediena dēļ.

Kā jūs saprotat ideju par Jēzu kā Patiesību? _____

Redziet, kāds cilvēks!

Izlasi Jņ. 18:38–19:5. Kā Pilāts mēģināja pārliecināt cilvēkus lūgt Jēzus atbrīvošanu?

Pilāts negaidīja no Jēzus atbildi, kas ir patiesība. Tā vietā viņš devās atpakaļ, lai mēģinātu pārliecināt tautu. Sarunājoties ar viņiem, nevis vienkārši atbrīvojot Jēzu, Pilāts nostādīja sevi nelabvēlīgā situācijā. Reliģiskie vadītāji atzina, ka viņi ar pārvaldnieku var manipulēt ar pūļa palīdzību.

Pilāts atsauca uz paražu atbrīvojot vienu ieslodzīto Pashā svētku laikā un jautā, vai cilvēki vēlas, lai viņš atbrīvotu "jūdu ķēniņu". Pārsteidzoši un diezgan ironiski, ka tauta lūdza atbrīvot Barabu, nevis nevainīgo Jēzu.

Tad sākās Jēzus izsmiešana un kaunināšana. Romiešu karavīri pina ērkšķu vainagu, uzvilka Viņam purpursarkanu tērpu, turpināja izsmiet Viņu kā jūdu ķēniņu. Kareivju sasveicināšanās veids bija līdzīgs tam, kā viņi sveica imperatoru, taču šeit tas tika darīts ņirgājoties.

Spēlējot uz cilvēku žēlumu, Pilāts, šķiet, meklē veidu, kā atbrīvot Jēzu. Viņš izved Jēzu ērkšķu kronī un purpursarkanā tērpā. Ainā, ko Jānis nekomentē, Jēzus attēlots izsmietā ķēniņa tērpā, un pārvaldnieks uzrunā ļaudis: "Redziet, kāds cilvēks!" (Jņ. 19:5) Tas lasītājam atgādina Jāņa Kristītāja vārdus Jņ. 1:29: "Redzi, Dieva Jērs, kas nes pasaules grēku!" Ironiski, ka pagānu pārvaldnieks iepazīstina Israēlu ar Mesiju šajā ķēniņā tērpā.

Tomēr, kā liecina Jņ. 19:6–16, pūlis aicina sist Jēzu krustā, pamatojoties uz Viņa apgalvojumu, ka viņš ir Dieva Dēls. Tas biedē Pilātu, kurš vēl jo vairāk cenšas panākt Jēzus atbrīvošanu. Taču vadītāji apzīmogo Jēzus likteni, apgalvojot, ka Viņu atbrīvot nozīmē pretoties ķeizaram. Viņi zina, ka Pilāta lojalitāte Cēzaram nozīmētu, ka viņš nedrīkst atbrīvot kādu, kas pretendē uz to pašu lomu. Vadītāji saka, ka viņiem nav karaļa, izņemot Cēzaru. Tādējādi viņu dziļais naids pret Jēzu bija lielāks nekā viņu nacionālie centieni. Lai atbrīvotos no šī Jēzus, viņi bija gatavi upurēt savu nostāju attiecībā uz valsts autonomiju.

Cik biedējoši – pagānu valdnieks vēlas atbrīvot Jēzu, kamēr tautas garīgie vadītāji, kuriem vajadzēja Viņu atpazīt, gribēja, lai Viņu sit krustā! Kādu mācību mēs varam no tā gūt?

“Viss piepildīts!”

Kā liecina Jņ. 19:17–22, Pilāts izgatavoja uzrakstu latīņu, grieķu un ebreju valodā, kurā bija teikts: “Jēzus no Nācetes, jūdu ķēniņš” (Jņ. 19:19). Reliģiskie vadītāji vēlējās to mainīt. Pilātam nebija intereses, un uzraksts palika kā kluss liecinieks patiesībai par Jēzu un kā viena no zīmēm, ka Jēzus ir kronēts pie krusta kā ķēniņš. Šeit bija Jēzus, patiesi, viņu ķēniņš, jūdu ķēniņš, kas karājās pie krusta kā parasts noziedznieks.

“Augstāks spēks nekā Pilāts vai ebreji bija pavēlējuši novietot šo uzrakstu virs Jēzus galvas. Dieva aizgādībā tam bija jāpamodina domas un Svēto Rakstu izpēte.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 745. lpp.)

Izlasī Jņ. 19:25–27. Kāda aizkustinoša aina pie krusta bija ar Jēzus māti? _____

Starp tiem, kas tajā dienā stāvēja krusta pakājē, bija arī Jānis, mīļotais mācekļis, Marija, Jēzus māte un citi. Daudzus gadus iepriekš Simeons bija paredzējis tieši šos notikumus, kad Jāzeps un Marija atveda Jēzu uz templi, lai Viņu svētītu (sal. ar Lk. 2:34, 35). Tagad pirms nāves Jēzus runā ar Savu māti. “Sieviete, redzi tavs dēls!”, un Jānim Viņš saka: “Redzi, tava māte!” (Jņ. 19:26, 27)

Izlasī Jņ. 19:28–30. Kāda nozīme ir Jēzus vārdiem mirstot: “Viss piepildīts”? _____

Grieķu darbības vārds “teleō” (pabeigt, veikt) 28. pantā (“viss tagad bija pabeigts”, ESV) ir tas pats vārds, kas lietots 30. pantā (“Ir pabeigts”). Turklāt radniecīgs vārds “teleioō” (pabeigt, padarīt pilnīgu) parādās arī 28. pantā, atsaucoties uz Svēto Rakstu piepildīšanos (“piepildīt Rakstus”, ESV). Lai cik šausminoša bija aina, viss bija izpildīts, paveikts, pabeigts.

Sakot “Viss piepildīts!”, Jēzus ir visu pabeidzis, izpildījis darbu, ko Tēvs Viņam bija uzdevis.

Ko katram no mums nozīmē Jēzus vārdi “Viss piepildīts”? Kas tika pabeigts, un kā tas attiecas uz manu un tavu dzīvi? _____

Tukšais kaps

Izlasi Jņ. 20:1–7. Kas svarīgs mums ir tajā, kas šeit attēlots? _____

Jēzus nomira vēlā piektdienas pēcpusdienā un svētdien agri augšāmcēlās. Tā kā sabats bija tuvu, kad Viņš tika ielikts kapā (Jņ. 19:42), apbedīšanas process tika veikts steidzīgi un netika pabeigts. Lai cik ļoti viņi mīlēja Jēzu, Viņa sekotāji ievēroja sabata dienu un negāja pie kapa (sal. ar Mk. 16:1, Lk. 23:56). Pēc sabata vairākas sievietes nopirka smaržvielas, ko svētdienas rītā nest uz kapu. Viņām par pārsteigumu akmens bija novelts un kaps bija tukšs.

Marija Magdalēna bija viena no sievietēm, kas rīta agrumā bija ieradusies pie kapa. Viņa skrēja, lai pastāstītu Pēterim un Jānim, ko bija redzējusi. Abi vīrieši skrēja turp. Jānis apsteidza Pēteri un ieradās pirmais. Noliecies, viņš ielūkojās iekšā un ieraudzīja tur lina audumu, kurā Jēzus bija ietīts. Bet viņš iekšā neiegāja.

Taču Pēteris iegāja iekšā un arī ieraudzīja lina audumu. Viņš redzēja arī sejas drānu, kas bija bijusi uz Jēzus galvas, bet tā nestāvēja kopā ar pārējām drānām. Tā bija salocīta un nolikta atsevišķi.

Izlasi Jņ. 20:8–10. Ko nozīmēja salocīta sejas drāna? _____

Kad Pēteris iegāja kapā, Jānis viņam sekoja. Jņ. 20:8 teikts, ka viņš iegāja, redzēja un ticēja. Kāpēc, ieraugot šos apbedīšanas audumus un atsevišķi salocītu sejas drānu, Jānis noticēja, ka Jēzus ir augšāmcēlies no mironiņiem?

Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāpārdomā, kāpēc kaps vispār bija tukšs. Visparastākā atbilde būtu – kaps ir aplaupīts. Taču šis skaidrojums neder trīs iemeslu dēļ. Pirmkārt, Matejs stāsta, ka kaps tika apsargāts (Mt. 27:62–66), tāpēc kapa aplaupīšana ir maz ticama. Otrkārt, kapu aplaupītāji parasti zog vērtīgas lietas, nevis trūdošus ķermeņus. Treškārt, kapu aplaupītāji steigžas un neloka drānas. Tāpēc nav brīnums, ka Jānis, redzot salocītu sejas drānu, ticēja, ka Jēzus ir augšāmcēlies no mirušajiem.

Jēzus un Marija

Izlasi Jņ. 20:11–13. Kas šeit notika, kas parāda, kāpēc Marija Magdalēna joprojām nesaprata tukšā kapa nozīmi? _____

Pēdējā atsauce uz Mariju iepriekšējā pantā ir viņas liecība Pēterim un Jānim par tukšo kapu (Jņ. 20:2). Viņi skrēja pie kapa, un Marija tur nonāca nedaudz vēlāk. Kad Pēteris un Jānis bija apskatījuši kapu, viņi to atstāja. Bet Marija atgriezās un raudādama tur uzkavējās. Nav šaubu, ka pēdējo dienu laikā viņa bija daudz raudājusi. Un tagad – arī šis? Noliekusies viņa paskatījās iekšā.

Viņai par pārsteigumu kapā atradās divi eņģeļi baltā apģērbā un sēdēja vietā, kur iepriekš bija noguldīts Jēzus ķermenis. Eņģeļi tai jautāja: “Sieva, kāpēc tu raudi?” (Jņ. 20:13) Viņas sāpīgā atbilde bija, ka kādi cilvēki ir atņēmuši viņai Kungu, un viņa nezina, kur Viņš tagad nolikts.

Izlasi Jņ. 20:14–18. Kas Marijai visu mainīja? _____

Ar asarām aizmiglotām acīm Marija pagriezās un ieraudzīja kādu stāvam aiz viņas. Ar vārdiem, kas līdzīgi eņģeļu vārdiem, Svešinieks jautāja: “Sieva, kāpēc tu raudi? Ko tu meklē?” (Jņ. 20:15) Viņa padomāja, ka runā ar dārznieku, un lūdza viņa palīdzību, lai atrastu Jēzus ķermeni.

Svešinieks saka vienu vārdu: “Marija!” Tā bija viena vārda atklāsme, kas mainīja pasauli. Pēkšņi pārsteigtā Marija atpazīst, ka tas ir augšāmcēlies Jēzus, kas runā ar viņu! Jēzus uzstāja, lai Viņu neaiztiekt, jo Viņam ir jāiet pie Sava Tēva. Tīkmēr viņas uzdevums ir iet un pastāstīt mācekļiem, ka Viņš paceļas “pie Sava Tēva un jūsu Tēva, pie Sava Dieva un jūsu Dieva” (Jņ. 20:17). Marija izpildīja savu misiju. Viņa pastāstīja mācekļiem, ka ir redzējusi Kungu, kā arī pastāstīja visas pārējās detaļas, kuras Viņš bija atklājis (Jņ. 20:18).

Izlasi 1. Kor. 15:12–20. Kāds labums, pēc Pāvila domām, būtu no mūsu kristīgās ticības, ja Kristus nebūtu augšāmcēlies no mironiņiem? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasiet Elenas Vaitas grāmatā “Laikmetu ilgas” nodaļu “Ir piepildīts” (758.–764. lpp.), “Kungs ir augšāmcēlies” (779.–787. lpp.) un “Kāpēc tu raudi?” (788.–794. lpp.). Lasiet arī Kliforda Goldšteina grāmatu “Risen: Finding Hope in the Empty Tomb” (Nampa, ID: Pacific Press, 2020).

“Pilāts vēlējās Jēzu atbrīvot, bet Viņš labi saprata, ka to nevar izdarīt, saglabājot savu godu un stāvokli. Lai nezaudētu laicīgo varu, viņš labāk izvēlējās upurēt nevainīgu dzīvību. Cik daudzi, gribēdami izvairīties no zaudējumiem vai ciešanām, tādā pašā veidā upurē savus principus! Sirdsapziņa un pienākums norāda vienu ceļu, bet tieksme pēc sava labuma velk uz citu pusi. Straume spēcīgi rauj pretējā virzienā, un tas, kas ielaižas kompromisā ar ļauno, tiek aiznests noziegumu biežajā tumsā.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 738. lpp.)

“Kristus nenodeva Savu dzīvību, iekams nepabeidza darbu, kura dēļ bija nācis. Līdz ar pēdējo elpas vilcienu Viņš izsaucās: ‘Viss piepildīts!’ (Jāņa 19:30) Cīņa bija izcīnīta. Viņa labā roka un svētais elkonis bija guvuši uzvaru. Kā Uzvarētājs Viņš mūžīgajos augstumos pacēla Savu karogu. Kā lai par to nepriecājas eņģeļi! Visas Debesis gavilēja līdz Pestītāja uzvarai. Sātans bija sakauts un saprata, ka savu valstību ir zaudējis.

Eņģeļiem un nekritušajām pasaulēm saucienam ‘Viss piepildīts!’ bija dziļa nozīme. Lielais pestīšanas darbs tika veikts gan viņu, gan mūsu dēļ. Tie līdz ar mums dalās Kristus uzvaras augļos.” (Turpat, 758. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kādi lēmumu pieņemšanas procesi var palīdzēt jums izvairīties no kļūdas, kuru pielāva Pilāts?

2. Kāpēc Jēzum bija jāmirst mūsu vietā? Kāpēc Viņam bija jābūt mūsu vietniekam? Kāpēc bija vajadzīga Viņa nāve, lai mēs saņemtu pestīšanu? Kuras Rakstu vietas apstiprina jūsu atbildi?

3. Kāda ir saistība starp Svēto Rakstu liecībām un vēsturiskiem pierādījumiem, kad runa ir par ticību Jēzus augšāmcelšanai? Tas ir, kādi vēsturiskie pierādījumi pārliecinoši apstiprina Jēzus augšāmcelšanos?

4. Padomājiet par 1. Kor. 15:12–20. Kā būtu iespējams saprast domu, ka bez Kristus augšāmcelšanās “arī tie ir pazuduši, kas Kristū aizmiguši” (1. Kor. 15:18), ja tie, kas ir “aizmiguši Kristū”, nekavējoties būtu nonākuši debesīs? Kā Pāvila vārdi apstiprina patiesību, ka mirušie guļ līdz augšāmcelšanās brīdim, kad Kristus atgriezīsies?